

Úvodem

Dne 2. prosince 2003 se na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně konal tradiční česko-slovenský slovakistický seminář s názvem **Česko-slovenské vztahy, Evropa a svět**. Organizátory byla Slavistická společnost Franka Wollmana, o. s., jako již tradičně Ústav slavistiky FF MU v Brně a jeho Kabinet integrované žánrové typologie a areálových studií, spoluorganizátory Český komitét slavistů, Středoevropské centrum slovanských studií, o. s., Komise slovanské poetiky a stylistiky při Mezinárodním komitétu slavistů a Literárněvědná společnost v Praze.

Seminář se konal pod záštitou rektora Masarykovy univerzity v Brně prof. Jiřího Zlatušky, děkana Filozofické fakulty MU PhDr. Jana Pavlíka, ministra kultury Slovenské republiky, slovakisty a hungaristy doc. Rudolfa Chmela a za účasti zástupkyně Generálního konzulátu Slovenské republiky v Brně. Seminář finančně podpořilo Ministerstvo kultury Slovenské republiky. Publikáční výstup by nebyl možný bez spolupracující organizace, kterou byl Klub reklamných agentúr Slovenska (viz logo) a konkrétně doc. Martin Šmatlák.

Tento sborník je v sérii *Brněnské texty k slovakistice* v pořadí již šestý (viz předchozí: *Brněnská slovakistika a česko-slovenské vztahy*. Editor: Ivo Pospíšil. Masarykova univerzita, Brno 1998; *Slovakistika v české slavistice*. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 1999. *Česko-slovenská vzájemnost a nevzájemnost*. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 2000. *Literatury v kontaktech. Jazyk - literatura - kultura*. Brněnské česko-slovenské texty k slovakistice. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Ústav slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno 2002. *Česko-slovenské vztahy v slovanských a středoevropských souvislostech. Meziliterárnost a areál*. Brněnské texty k slovakistice IV. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Ústav slavistiky FF MU, Brno 2003). Stejně jako předchozí sborníky prezentuje jedno široké tematické rozpětí, nikoli však jednu koncepci nebo myšlenku, spíše tříst' různých pojetí a zorných úhlů. Proto se vedle sebe - v jednom sborníku - mohou ocitnout i pojetí neshodná, rozporná nebo i protikladná. Sborníky *Brněnské texty k slovakistice* jsou tedy spíše polem střetů, průniků a konfrontací než jednolitou, uspořádanou koncepcí, jsou spíše diskusí než monolitním výkladem. Tak tomu je v minulých sbornících i zde jak ve sféře lingvistiky, tak literární vědy a areálové kulturologie.

Nebudeme parafrázovat tematickou orientaci jednotlivých příspěvků; je však zřejmé, že název sborníku naplnily důsledně, každý ze svého zorného úhlu. To, co je pro brněnské pojetí slovakistiky charakteristické, není jen komparatisticko-genologické zaměření, o němž se v Polsku hovoří jako o brněnské genologické škole (E. Kasperski) nebo u nás komplexněji jako o české škole literární komparistiky (S. Wollman), ale také areálový přístup daný činností Kabinetu integrované žánrové typologie a areálových studií při Ústavu slavistiky FF MU, prací oborové komise doktorského studia Teorie areálových studií se sídlem na tomtéž ústavu a publikačními výstupy *Integrovaná žánrová typologie* (1999, ed. I. Pospíšil) a *Areál - sociální vědy - filologie* (2002, ed. I. Pospíšil), tedy v daném případě začleňování česko-slovenské vztahovosti do širšího rámce; předchozí svazek se zaměřil na střední Evropu, což souvisí i s brněnsko- vídeňskými grantovými projekty a jejich publikačními výstupy (*Litteraria Humanitas XI. Crossroads of Cultures*, ed. Ivo Pospíšil, Brno 2002, na rok 2004 je připraven svazek *Comparative Cultural Studies in Central Europe*, ed. I. Pospíšil, M. Moser), tento je orientován na Evropu a svět; vstup České a Slovenské republiky do Evropské unie, naděje s tím spojované – tou nejzávažnější by mohl být širší akční prostor i pro kulturu, vědu a školství, který by měl zahýbat stojatým rybníkem administrativně autoritářských přístupů – i očekávané krize – zejména střet různých zájmů, zvýšená konkurence, antagonismy a s tím spojený pocit ohrožení – jsou hlavním tématem sborníku, byť to tak vždy na první pohled nevypadá. Přitom pro brněnskou slovakistiku jako složku brněnské a české slavistiky zůstává prioritou studium slovanského světa jako integrální součásti Evropy a globálních struktur. Sledování vnitřní struktury slovakistiky v její relační fázi, zejména k českému a slovanskému, ale také evropskému a světovému prostoru, je úkolem, kterému se brněnská setkání i *Brněnské texty k slovakistice* budou nadále věnovat.

Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka, editoři